

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 10. oktober 2024
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Mic Hedengran Helander
Sagsnr.: 2024-08961
Dok.: 3367252

Besvarelse af spørgsmål nr. 1236 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1236 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. juli 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF).

Peter Hummelgaard

/

Stefanie Lydert Terkildsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1236 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvor stor en andel af dem, der dømmes for vanvidsbilisme eller får konfiskeret deres bil i forbindelse med vanvidskørsel, der er hhv. indvandrere, efterkommere og udenlandske statsborgere? Ministeren bedes redegøre for de mest relevante data på området.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har trukket oplysninger fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS), der viser andelen af personer registreret med henholdsvis dansk og udenlandsk nationalitet i POLSAS, der har en fældende afgørelse med søgenøglen vanvidskørsel. Rigsadvokaten har foretaget datatrækket ved en søgning på søgenøglen ”vanvidskørsel”, jf. tabel 1 nedenfor.

Rigsadvokaten skal hertil bemærke, at søgenøgler er foruddefinerede begreber, der anvendes af politiet til at berige straffesager i POLSAS med yderligere data i forbindelse med efterforskningen af sagen, og som løbende vurderes at kunne give en analysemæssig værdi afhængig af den enkelte kriminalitetsform. Der er ikke systemtekniske krav til anvendelsen af søgenøgler, og der sker løbende en revision af søgenøglerne baseret på udviklingen i kriminaliteten.

Søgenøgler kan anvendes på tværs af forskellige kriminalitetsformer og dermed forskellige gerningskoder. Hvis en sag ændrer karakter som et resultat af efterforskningen, vil dette også få betydning for de anvendte søgenøgler, der i større eller mindre grad skal ændres i takt hermed. Søgenøgler er således velegnede i analysemæssig kontekst, men er ikke oprettet med henblik på statistisk brug.

Det skal i den forbindelse særligt bemærkes, at da der er tale om en søgenøgle, som ikke er obligatorisk at anvende for politiet, afhænger anvendelsesgraden af den enkelte sagsbehandler og politikreds. Opgørelse på baggrund af søgenøgler er derfor ikke en konsistent metode til statistisk at opgøre det reelle omfang af afgørelser, da en sådan opgørelse vil være behæftet med stor usikkerhed.

Table 1. Antal fældende afgørelser med søgenøglen "vanvidskørsel" opgjort som antal forhold fordelt på nationalitet

Nationalitet		2021	2022	2023	2024
Dansk		131	439	706	517
Udenlandsk		34	132	222	130
Total		165	571	928	647
Nationalitet	Afgørelsestype	2021	2022	2023	2024
Dansk	1 Dom	77	183	287	243
Dansk	2 Idømt bøde	-	1	-	2
Dansk	3 Dom/kendelse - straffelovens § 68-70	-	3	6	1
Dansk	4 Betinget dom	2	10	19	17
Dansk	5 Betinget dom og bøde	35	208	345	222
Dansk	6 Delvis betinget dom	12	9	17	11
Dansk	8 Bødevedtagelse i retten	-	-	-	1
Dansk	12 Inden retlig vedtagelse af bøde og førerretsfrakendelse	-	-	5	4
Dansk	16 Indenretlig vedtagelse af bøde/frakendelse af retten til at føre lille knallert	-	2	6	4
Dansk	17 Udenretlig vedtagelse af bøde/frakendelse af retten til at føre lille knallert	1	4	4	4
Dansk	19 Uden retlig vedtagelse af bøde og førerretsfrakendelse	1	6	3	2
Dansk	20 Uden retlig vedtagelse af bøde og kørselsforbud	-	1	-	-
Dansk	21 Afgjort med bødeforelæg	-	-	5	1
Dansk	40 Andet	2	11	6	5
Dansk	66 Tiltalefrafald uden vilkår (Rpl. § 722, stk. 1, nr. 4)	-	-	2	-
Dansk	68 Tiltalefrafald uden vilkår (Rpl. § 722, stk. 2, jf. stk. 3)	1	-	-	-
Dansk	70 Dom uden retsmøde	-	1	1	-
Dansk	Total	131	439	706	517
Udenlandsk	1 Dom	23	76	103	47
Udenlandsk	3 Dom/kendelse - straffelovens § 68-70	-	-	24	-
Udenlandsk	4 Betinget dom	1	7	1	2
Udenlandsk	5 Betinget dom og bøde	9	42	81	67
Udenlandsk	6 Delvis betinget dom	-	1	2	3
Udenlandsk	12 Inden retlig vedtagelse af bøde og førerretsfrakendelse	-	1	-	1
Udenlandsk	16 Indenretlig vedtagelse af bøde/frakendelse af retten til at føre lille knallert	-	-	1	-
Udenlandsk	17 Udenretlig vedtagelse af bøde/frakendelse af retten til at føre lille knallert	-	-	1	1
Udenlandsk	19 Uden retlig vedtagelse af bøde og førerretsfrakendelse	1	3	5	2
Udenlandsk	40 Andet	-	2	3	6
Udenlandsk	70 Dom uden retsmøde	-	-	1	-
Udenlandsk	71 Tiltalefrafald uden vilkår (Rpl. § 722, stk. 1, nr. 5)	-	-	-	1
Udenlandsk	Total	34	132	222	130
Total		165	571	928	647

Bemærkninger:

Det bemærkes, at opgørelserne er baseret på tal fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Opgørelserne er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Det skal bemærkes, at opgørelserne er baseret på dynamiske data, hvilket betyder, at opgørelserne er endelige. Således vil der kunne ske ændringer afhængigt af tidspunktet for udtrækket af oplysningerne i opgørelserne, idet der eksempelvis kan forekomme efterregistreringer.

Data er opdateret den 31. august 2024.

Afgørelser er opgjort efter seneste afgørelse, hvortil afgørelsen kan være anket i mellemtiden. Derfor er afgørelserne ikke nødvendigvis endelige.

Nationaliteten dansk inkluderer grønlandere og færinger.

Afgørelser er opgjort efter antal særskilte lovovertrædelser, hvortil der er knyttet én gerningsperson. Det betyder, at en lovovertrædelse med flere gerningspersoner tælles som to eller flere forhold.

For så vidt angår nationaliteten skal det bemærkes, at opgørelserne omfatter oplysninger om nationalitet, som dette er registreret i POLSAS. Nationaliteten registreres ud fra de personoplysninger, vedkommende har ved registrering i POLSAS. Er personen kendt i CPR-registret, anvendes nationaliteten herfra, ellers anvendes eksempelvis statsborgerskabet i et pas. Foreligger der ikke legitimation, anvendes den nationalitet, som pågældende selv oplyser. Opgørelsen vedrørende nationalitet er derfor behæftet med en vis usikkerhed.

Registreringen af personers nationalitet kan ændre sig over tid, idet kun seneste registrering af nationalitet i POLSAS vises. For sigtede personer registreres disses tilhørsforhold på sigtelsestidspunktet og ændres ikke i den konkrete sag, men kan ændres til et andet tilhørsforhold i en efterfølgende sigtelse i en anden sag.

I tabellen er søgenøglen ”vanvidskørsel” anvendt. Hvis denne søgenøgle ikke er anvendt, så fremgår disse ikke af modellen. Dette øger usikkerheden for modellen.”

Justitsministeriet har desuden til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Det kan oplyses, at Rigspolitiet i anden sammenhæng har oplyst, at der i perioden fra den 1. april 2021 til den 7. april 2024 er blevet beslaglagt 2.966 køretøjer som følge af vanvidskørsel. Opgørelsen er delvist fremkommet på baggrund af en høring af landets politikredse, som har gennemgået sagerne manuelt. Oplysninger om andelen af henholdsvis indvandrere, efterkommere og udenlandske statsborgere for førerne af de køretøjer, der er beslaglagt, registreres ikke særskilt i politiets systemer og kan derfor ikke fremsøges elektronisk. Det vil derfor forudsætte en manuel gennemgang af samtlige sager.

Rigspolitiet har imidlertid udarbejdet en tabel, der er baseret på en opgørelse af antallet af sigtelser vedrørende vanvidskørsel fordelt på henholdsvis danske statsborgere og udenlandske statsborgere.

Antal sigtelser registreret med søgenøglen vanvidskørsel i perioden 1. april 2021 til 20. august 2024 fordelt på sigtedes nationalitet (udenlandsk eller dansk).				
	2021	2022	2023	2024
Dansk	676	915	779	415
Udenlandsk	206	384	318	141
I alt	882	1.299	1.097	556

Dataudtrækket er opgjort den 21. august 2024. Det bemærkes, at opgørelsen er baseret på tal fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Opgørelsen er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Det skal bemærkes, at opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket

betyder, at opgørelsen ikke er endelig. Således vil der kunne ske ændringer afhængigt af tidspunktet for udtrækket af oplysningerne i opgørelsen, idet der f.eks. kan forekomme efterregistreringer.

Det skal i forhold til opgørelsen bemærkes, at søgenøgler er foruddefinerede ord og/eller begreber, der løbende vurderes at kunne give en analyse-mæssig værdi afhængig af den enkelte kriminalitetsform.

Det bemærkes således, at opgørelse af antallet af sager på baggrund af søgenøgler er forbundet med usikkerhed.

For så vidt angår de omhandlede personers nationalitet/tilhørsforhold skal det bemærkes, at opgørelsen omfatter oplysninger om disse personers nationalitet/tilhørsforhold, som dette er registreret i POLSAS på sigtelsestidspunktet. Nationaliteten/tilhørsforholdet registreres ud fra de personoplysninger, vedkommende har ved registrering i POLSAS. Er personen kendt i CPR-registeret, anvendes nationaliteten herfra, ellers anvendes f.eks. statsborgerskabet i et pas. Foreligger der ikke legitimation, anvendes den nationalitet, som pågældende selv oplyser. Opgørelsen vedrørende nationalitet er derfor behæftet med en vis usikkerhed.”